

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 4 K — 1.
Vidékre félévre 9 K, negyedévre 6 K 50 L.
Megjelenik kivétel nélkül minden nap.

Feladó szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth-utca 3. sz., I-es emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)
Egyes szám ára 4 fillér.

A Vulkán-szorosnál visszavertük az oláh támadásokat.

Makacs harcok az orosz fronton. — Teljes erővel dul a Sommercsata. A németek huszonnégy ellenséges repülőgépet lőttek le.

Egyre véresebben dul a világháború, egyre többen sodródnak bele a gyilkos áradatba. Két éve elmúlt, hogy folyik ez az ádáz küzdelem a nélkül, hogy csak egy pillanatra is megállt volna. És ha ma szertenézünk éppúgy, borulatot látunk mindenfelé, mint tegnap. A láthatár nem tisztul, sőt egyre inkább sötétedik.

És ne vessük azt föl, hogy miért van ez így? Ha megfelelhetnénk is reá a legjobb meggyőződéssel, ezzel már ugy sem segíthetnénk. Számolnunk kell azzal, hogy csak nem az egész világ szövetkezett ellenünk s megkell feszíteni minden izmunkat, meg kell duzzasztani minden erőnket, hogy a mi nemzeti életünk nem csak, hogy csorbitatlanul, hanem még megnövekedve kerüljön ki ebből a hatalmas megpróbáltatásból. Mert hogy első-sorban is magunkra keil gondolnunk, azt a jogunkat nem vitathatja el senki.

És, ha így nézzük ezt a rettenetes fölfordulást, akkor azt látjuk, hogy a legközvetlenebbül az oláh veszedelem fenyeget bennünket. Mellékes az megint most már, hogy Románia rablótámadásához elégséges lett volna pusztán az a mérhetetlen, de éppen ilyen indokolatlan gyűlölet, amit irántunk táplált? A tény az, hogy az otromba oláh bocskor legelőször is Erdély drága földjére lépett, a mi legféltettebb kincsünkre vetette rá vad tekintetét. A feleletet erre már nem is szavakkal, de tettekkel kapja meg. Egy hatalmas lendült már a magyar ökök. Petrozsénynél ki kellett takarodni az alattomos betolakodónak. És keményen elzárjuk előle ezt az utat. Höfer mai jelentése mondja:

A Vulkán-szoros területén román előretöréseket visszavertünk.

Nagyszebennél is megkapták az izelítőt az oláhok abból, amit nagyon is megérdemelték. Ott és az erdélyi keleti harcvonalon most nincs is különösebb esemény.

Az oroszok offenzívája egyre tart. Nem kimélik az emberanyagot jó muszkamódra, rohamot roham után indítanak állásaink ellen, de eredmény nélkül. Az ellenség véres veszteségei — mondja vezérkarunk — megfelelnek a megszokott harcmodornak. Szóval az orosz hulláhegyek egyre szaporodnak.

Az olaszok munició és emberpazarlása szintén céltalan. Hiábavaló minden

erőlködésük, állásaink megingathatatlanok.

A Somme — tartós csata — így nevezik a németek, — teljes erővel dul. Különösen a tüzérség fejt ki nagy tevékenységet. Az angolok és franciák nem kimélik a munició gyilkos áradatát a németektől. Viszont azok megmutatják, hogy a védekezésnek is éppen ugy mesterei, mint a támadásnak. Itt a levegőben is nagy viaskodás dul, amelyben azonban megint a németek kerekednek felül. Huszonnégy ellenséges repülőgépet lőttünk le, míg az ő veszteségük mindössze csak hat repülőgép volt ezzel szemben.

A németek mindenütt megállják helyüket. Amilyen öntudatosan mentek bele ebbe a háboruba, éppen olyan kitarással harcolják azt végig. És rendíthetetlenül bíznak abban, hogy áldozataik megtermik gyümölcsüket.

Háborus híreink a következők:

Höfer jelentése.

Budapest, szept. 21. (Keleti harctér.)

Román-harcvonal: Vulkán-szoros területén román előretöréseket visszavertünk. Nagyszebennél és az erdélyi keleti harcvonalon nincs különösebb esemény. Károly főherceg harcvonalai: Kirilbábától keletre és északra az ellenség makacsul folytatta támadásait. Az emített városból keletre tömegeit kezdetben előtt csekély sikerei után megállapítottuk és további támadásait visszavertük. Lucinai ménesteleptől délnyugatra oroszok tegnap is heves rohamot intéztek. Ez a roham a hetedik utolsó napokban budapesti honvédek arcvonala előtt összeomlott. Ludova környékén elragadtuk ellenségtől legutolsó harcokban kivított előnyeit. Lipót bajor herceg arcvonalai: Oroszok Zborow és Szereth legfelső folyása között naphosszat tartott tüzérségi előkészítés után tegnap újból nagy haderőket vittek támadásra. Már több rohamot visszavertünk; midőn délután Perepelnikától északkeletre sikerült nekik vonalunkat betörni. Éjszakai ellentámadásunk elkeseredett harc után állásaink teljes visszanyerését eredményezte. Kétszáznál több fogolyt ejtettünk és hét gépfegyvert zsákmányoltunk. Az ellenség véres veszteségei megfelelnek megszokott harcmodorának.

(Olasz harctér.) Karst-fensik déli szakaszán közel harcok folynak, amelyekben csapataink egy gépfegyvert zsákmányoltak, fassani harcvonalon egy ellenséges zászlóaljunk Gardinalon levő állásaink ellen intézett támadását tüzeléssel visszavertük. Amint megállapítást nyert Cimone csucsának felrobbantása, amelyet Mlaiken főhadnagy sebesülésével mit sem törődve, kitűnően irányított, megsemmisítő hatása volt, egy olasz századot teljesen betamettünk. Az 59. gyalogezred egyik szakasza meglepett védőcsapat többi részét hátba és oldalba támadta. A foglyok száma 427-re szaporodott, két gépfegyvert is zsákmányoltunk. Monte Cimone azóta heves ellenséges tüzérségi tűz alatt áll.

(Délkeleti harctér.) Albániában semmi újság. Höfer.

Németország harcai.

Ludendorff első főszállásmester jelentése.

Berlin, szept. 24. (Nyugati harctér.) Rupprecht bajor trónörökös hadseregportyája: Sommei tartós csata ismét teljes erővel dul. Aucre és Somme között tüzérségi harc ritka heveséget ért el. Courcellette Prancourt és Bonchvesnes mellett ellenség éjjeli előretörései kudarcot vallottak. A trónörökös hadseregportyája Maas területen fokozódott tüztevékenység, folyótól balra valamint egyes szakaszon folyótól jobbra egész arcvonalon élénk repülőtevékenység. Számos, ránk nézve kedvező kimeneteli légi harc folyt le mi vonalainkon és ellenséges vonalokon túl 24 repülőgépet lőttünk le, közülük huszat Sommenál. Euddecke főhadnagy, Wintgens és Höhdorf hadnagyk a légi harcokban különösen ültüntették magukat. Mi veszteségünk hat repülőgép volt. Szept. 22-én ke-ső este Mannheimban bombavetés következtében egy ember meghalt és némi anyagi kár esett. Ellenséges repülők ismételten megtámadták frontunk mögötti vidékét. E támadások során, többek között Lillében, hat embert megöltek és 12 házat megrongáltak. Egyik léghajónk szept. 22-re virradó éjjel Bouglanénál angol katonai területekett támadott meg.

(Keleti harctér.) Lipót bajor herceg harcvonalai: Az oroszok nagy tömegekkel öt ízben indítottak ismét támadást Szereth és Strypa között Zborowtól északra.

Majanownál az ellenség benyomult. Ellentámadással ismét kivetették. Hétszáz ember és hét géppuskája maradt kezükön. Tovább délre ellenség valamennyi támadása súlyos veszteséggel vonalaink előtt összeomlott. Károly főherceg arcvonala: Kárpátokban Ludova és Baba Ludova között, valamint Cimbroslava keleti lejtőjén állásunknak korábbi ütközetekben elvesztett részeit támadással visszafoglaltuk. Kirlibabától északkeletre makacs harcok folynak.

(Erdélyi harctér.) Vulkán-szorosnál és attól nyugatra több román támadást visszavertünk.

(Balkán harctér.) Nincs jelentősebb esemény Ludendorff.

Konstanza fenyegetése.

Hamburg, Szept. 24. A Hamburger Fremdenblatt-nak jelentik Zürichből: Az Adeverul cenzurázott cikket közöl, melyben beismeri, hogy a németek és bolgárok sikereket értek el a Dobrudzsában, sőt azt a hírt is közli, hogy az ellenség komolyan fenyegeti a fontos Konstanzt. Végül azonban azzal vigasztalódik, hogy Bukarest központi erődítései és Románia hatalmas szövetségesei biztosítják a végső győzelmet.

Bolgárok horcai.

Bolgár hivatalos jelentés.

Szófia, szept. 23. A bolgár vezérkar jelentése szeptember 23-ról: Macedóniai arcvonal: A Stranarecska-Planina magaslaton rohammal elfoglaltuk a Popli falutól délre eső hegyerincet. Az ellenség rendetlenül vonult vissza és sok halottat és sebesültet hagyott vissza. Lerine (Florina) vidékén nyugalom. A Kajmakcalan magaslaton kölcsönös heves tüzési tüzelés és gyöngébb gyalogsági tevékenység.

A Moglenica völgyében nehéz tüzési tüzelés. Tüzésünk szétugrasztott több ellenséges csapatot. A Vardartól nyugatra nehéz tüzési tüzelés. A Vardartól keletre azonban időnként megszakított tüzési tüzelés. A Belasice aljában és a Struma fronton mindkét részről gyöngé tüzési tüzelés. Az Égei tengerpart mentén nyugalom.

Román-arcvonal: A Duna mentén semmi esemény. Dobrudzsában a tegnapi kissé nyugodtabban telt el. Az ellenségnek azt a kísérletét, hogy Musztafa Azi falu irányában előrenyomuljon, tüzésünk tüzelése és lovasságunk megjelenése megfiúsította. Az ellenség visszafordult és behúzódott állásaiba. A többi arcvonalon előretolt csapatok apróbb összecsapásai, amelyek mind ránk nézve kedvezően végződtek. A Fekete-tenger partján nyugalom uralkodik.

A dobrudzsai harcok.

Bécs, szept. 23. Dobrudzsában ez egyszer ismét kitért, mire képes az ügyes vezetés. Csütörtökön Casicci és Enghez vidékén a dobrics-cobadinui vasúti vonal két oldalán kifejlődött harcokban a német-bolgár csapatok mesteri ellenlökés során megverték a körülbelül két hadosztállal támadó szövetséges román-orsz-

erőket, noha ezeket friss erőkkel megerősítették és annak ellenére, hogy ők, mint Bukarestből jelentik, az ellenséges előnyomulást előkészített és általuk kívánt vonalon megállították. Az ellenség veresége menekülésszerű visszavonulással végződött, a melyet az üldöző lovasság teljesen kihasználta. A szövetségesek a Duna közelében is alaposan visszavertek egy román előretörést. A románoknak halottakban, sebesültekben és foglyokban való eddigi veszteségét százezer embernél többre becsülik.

Az olasz király Görznel megsebesült

Genf, szept. 23. A Cri de Paris jelentése szerint az olasz királyt a görzi csatában gránátszilánk a kezén könnyen megsebezte.

Ostromállapot a nagy angol városokban.

Amsterdam, szept. 23. London, Birmingham, Sheffield, Glaszgov és Nottingham városokban kihirdették az ostromállapotot.

Erdélyi ellentámadásaink.

Hadsajtószállítás, szept. 23. (A hadisajtószállítás jóváhagyásával.) A Zsil völgye a petrosény-lupény vasúti vonal fölött honvédek és Staabe altábornagy német zászlóaljai elűzték a Vulkán-szoros erdős hegyeről az utolsó román osztagokat. Nagyszoben vidékén a románok két hadosztállal végre rászánták magukat a Cibin völgye ellen való támadásra. Balszárnyuk az orlai hegyekből tört elő, amelyek a völgy mentén átlag ötszáz méter magasak. A támadást azonban csapataink föltartóztatták és erős ellenlökéssel az ellenséget hegyi állásaiba vetették vissza, érzékeny veszteséget okozván neki. Ugyanakkor a Sellenberktől északkeletre levő magaslatokról, amelyek kerek száz méter magasságban hajlanak a város felé, az ellenséges támadó csoport elsáncolt jobbszárnya is előretört állásaiból. A szövetségesek azonban erre is lecsaptak és visszavetették az ott folyó patakon. Csak az onnan keletre fekvő Holcmánytól délre sikerült az ellenségnek biztosító-csapatainkat kissé visszaszorítani.

Ma, Hétfőn.
Előadások 6 órákor métrákelt,
9 órákor rendes helyárrakkal.
Első vigjáték-est!

Lotti ezredesei
sláger vigjáték 3 felvonásban.
Főszereplő: **Mészáros Giza**, a Vigszínház művésznője.

Márki állást keres
vigjáték 3 felvonásban.

A postadij felemelése. Új tarifa.

A Németországgal és Ausztriával most megkötött új postaszerződés alapján a postadij nálunk is drágább lesz. Az új postatarifa, amelyet a hivatalos lap holnapi számában tesznek közzé, a következő lesz:

A levél bérmentesítési díja a belföldön a távolsági forgalomban husz grammig 15 fillér, minden további 20 grammért 5 fillér, a helyi forgalomban 20 grammig 10 fillér és minden további 20 grammért 5 fillér. Ez a távolsági forgalomban 5 fillér, a helyi forgalomban 4 fillér árdragulást jelent. Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába és Németországba a levél díja 20 grammig szintén 15 fillér és minden további 20 grammért 5 fillér. A levéllel egyenlő díjszabású az esküztől. A rendes postabélyeg-nyomással ellátott nyitott levelezőlap díja az eddigi 5 fillér helyett 8 fillér, minden más levelezőlap (tehát olyat, amelyet magánipar állít elő) 10 fillérrel kell bérmentesíteni. A nyomtatvány díja a belföldi forgalomban 10 grammig 2 fillér, minden más nyomtatvány díja 50 grammonként 3 fillér. Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába és Németországba a nyomtatvány díja 50 grammonként 3 fillér. A nyomtatvány legmagasabb súlya 2000 gramm. Újtás a nyomtatvány-forgalomban a 2 filléres sürgősségi díj, ami módot ad arra, hogy a sürgősebb nyomtatványokat gyorsabban továbbítsák. Az üzleti papír bérmentesítési díja 50 grammonként 5 fillér, de legalább 25 fillér. Az áruminta bérmentesítési díja ötven grammonként 5 fillér.

Az ajánlási díj a térti bevény díja és a kézbesítésről vagy kifizetésről szóló értesítés díja megmarad 25 fillérnek. A pénzeslevél helyébe az értéklevél lép, melynek portója a hasonló súlyú ajánlott levél díjának s a bevallott érték minden 300 koronája után szedett 10 fillér díjnak összegéből áll. A legkisebb díj 60 fillér, az értéklevelet mindig előre bérmentesíteni kell. A postai megbízás szolgáltatásában, újítás a közönséges levélként kezelt postai megbízási lap, amelynek segítségével a posta 20 koronáig terjedő összegű 20 fillér díjért beszed. A csomagforgalomban megszűnik a távolsági skála, helyébe 5 kilogrammonként emelkedő egységes tarifa lép. A csomag díja értéknylvántás nélkül 5 kilogrammig 70 fillér, 10 kilogrammig 250, 20 kilogrammig 350 fillér. Ez a díjszabás csak a belföldre áll. Ausztriába és Bosznia-Hercegovinába 5 kilogrammig 80 fillérrel, Németországba 5 kilogrammig egy koronával kell tehermentesíteni a csomagokat. Az értéknylvántással ellátott csomagokért a súlydíjon fölül értékdíj is jár.

A bérmentesítés mindig a feladáskor történik, ugyancsak a kézbesítésről szóló értesítés díja is előre fizetendő. A kézbesítés díja Budapesten 25 fillér, a vidéken 20 fillér, az értesítés 5 fillér. Értéknylvántozattal ellátott csomag után 300 kilogrammonként 10 fillér külön díjat kell fizetni. Mind az ajánlott levelet, mind a csomagot ezentúl is lehet utánvéttel küldeni, a változás csak annyi, hogy az utánvételezés 10 fillérnyi külön díjat a feladáskor kell fizetni. Az utánvét-járluék helyett az utánvételezett összegnek megfelelő utalvány-díjat a beszedett pénzből vonják le.

A postautalvány díja a belföldön 10 koronáig 15 fillér, azon fölül a díj 15 fillér alapdíjből és az utalvány összegének minden 50 koronája, vagy ennek töredéke után 5 fillér értékdíjből alakul. Németországba szóló utalványokért a díj 50 koronánként 25 fillér. Az új postatarifa október elsején lép életbe.

Az új tarifával egyidőben a kormány új postabélyegeket is fog kibocsájtani, a melyek behozatalánál az szolgált zsinór-mértékül, hogy lehetőleg kicsiny sorozatok kellenek, hogy ezzel a bérmentesítés is egyszerűbbé váljék. Forgalmába fognak jönni 2, 3, 5, 6, 10, 15, 20, 25, 50, 70, és 80 filléres, 1 és 2 koronás bélyegek; a levelek expresszdíjába külön kétfilléres bélyeget két fognak kiadni, amelyeknek egészen eltérő színük és formájuk lesz.

A papírhiány és a meglévő nagy készlet miatt a mostani levélbélyegek egyelőre forgalomban maradnak. Október 1-én, az új díjszabás behozatalának napján, az egyszerű levelek bérmentesítésére pályanyertes új 15 filléres levélbélyeget fognak forgalomba hozni, amelyet aratógép készít. A díjszabás szerint szükségessé váló 70 és 80 filléres bélyegek szintén október 1-én kerülnek forgalomba, de még a régi rajzzal.

Milliók sztrájkja Newyorkban.

A Reuter-ügynök jelenti Newyorkból: A társaságok vonakodtak megengedni a vasutasok és közúti vasutak alkalmazottainak, hogy beálljanak a szakszervezetekbe. Newyork majdnem összes iparágainak munkásai elhatározták, hogy szerdán megszüntetik a munkát. Ha ezt a határozatot megvalósítják, egy ezernyi gyárat be kell zárni és az utcai közlekedés, valamint a kikötőkben és a dokkokban minden munka megszűnik.

Szerdán Newyork majdnem összes munkásai sztrájkja lépnek. Milliányi munkáskéz áll meg, megállnak a gépek, kiürülnek a kikötők, megakad a munka s ezzel az élet a világ legnagyobb városában. Impozáns a newyorki munkások szolidaritása.

A newyorki közúti vasutak és a vasutak alkalmazottai és munkásai — mint ismeretes — szakszervezetekbe akarnak tömörülni, ezt pedig a társaságok megakadályozták. Majdnem az összes newyorki munkások most elhatározták, hogy szervezkedő munkatársaikkal szolidaritást vállalnak s általános sztrájkjal kényszerítik ki a vasutak alkalmazottai követeléseinek teljesítését.

Szerdán a munka, a termelés, a lázas alkotás városában mebéni az élet. A newyorki sztrájk nemcsak a műhelyek ajtóit fogja lezárni, hanem a boltok és irodák ajtóit is, mert ha a műhelyekben és kikötőkben megáll a munka hatalmas gépezete, megakad a kereskedelmi forgalom is.

Színház.

A színház hírel. Ma, hétfőn a „Halló” körül színe a főbb szerepekben Retteggy Margittal, Thuróczy Gyulával és Várnaival. Kedden Toronyi Gyula vendégfelléptével „Hoffmann meséi”-t tűzte ki az igazgató, mely előadásra nagy érdeklődés mutatkozik.

Vigjáték-est az Apollóban. Két csattanós, kitérő vigjátékot mutat be ma az Apollo. Az egyik a Lotti ezredesi című kitérő ujdonság, melyben a főszerepet Mészáros Giza, a Vígsház művésznője játssza. A másik ujdonság a „Maki állást keres” című vigjáték lesz. Mindkét filmujdonság nagy kacagást fog kiváltani a közönségtől. Az előadások 6 órakor mérsékelt, 9 órakor rendes helyárral kezdődnek.

Békefeltételek.

A vég kezdete.

Ezen a címen foglalkozik a kitérő angol hetilap — The Nation — egyik utolsó számában a békefeltételek lehetőségével. A német szocialista-párt nyilatkozatait idézi, melyekben minden hódítási vágy ellen portestálva, a háboru célját és befejezését emlegtik. Könnyű ezeket a nyilatkozásokat úgy elferdíteni, mondja az angol lap, hogy az entente népei azt higgyék, hogy a németek békét követelnek, minden áron. Eze nem igaz, csak annyit, hogy a német nép már kívánja a békét.

De egész Európa szeretne már békét, a harcoló nemzetek és a semlegesek is, mindenki vágyva várja, — miért nem jön hát? Leszögezi azután, hogy Belgium, Szerbia és Montenegro visszaállítása természetesen követelés. Franciaország északi részének felszabadítása is. De azok félreismerik a törekvéseket, akik azt hiszik, hogy az entente uralkodó hatalmat akar a német hegemonia helyett. Ez a kívánság nem létezik a szövetségesek között. Anglia sem akar az európai egyensúly théoriájához menekülni, mint ahogy azt eddigélé tette.

A jövő békéjét csakis tanácskozáson lehet megteremteni. Ha Németország be akar lépni majd a nemzetek szövetségébe, egy örömet kell fogadni szándékát. Ha azonban erre nem hajlandó, úgy nélkülülé kell megcsinálni ezt a békeszövetséget. Az entente egy percig sem gondolta komolyan azt, hogy úgy akarja Európát reorganizálni, hogy a központi hatalmakból elégítse ki a szövetséges államok kívánságait. Ha katonai sikerek mámorában materiális zsákmányokat követel-nének, erkölcsi leveretésben részesülnének. A békétfüggeléseket csakis új nemzetközi jog alapján folytathatjuk. Ha az utolsó emberig és az utolsó centig akarjuk folytatni a háborut, úgy magunk pusztítjuk el az egész világot. Az európai államférfiaknak kellene a rögtöni befejezésről gondolkodniok. Ehhez azonban szükségük van a népek közvéleményére. Ennek a közvéleménynek azonban minden vonalon emberségesen kell megnyilatkoznia. Ki kell irtani azokat a gondolatokat, melyek Közép-európa elpusztítására vonatkoznak, s a gazdasági háboru eszméjét is. Jóakarát és okosságát védelmezheti meg csak a világot s ilyen elvek alapján kell az angol államférfiaknak is cselekedniök.

A folyóirat azután tudomására adja olvasónak, hogy lapjában helyet ad minden cikknek és gondolatnak, mely a békefeltételekkel foglalkozik.

Ujdonságok.

Felhívás

Debrecen város közönségéhez!

Megsebesült hős katonáink érdekében fordulok bizalommal Debrecen szab. kir. város megértő, nemes szívű közönségéhez.

Gyógyuló félben lévő sebesült katonáinknak, akik még hős cipőt nem vehetnek fel, szövétből, vagy posztóból készült könnyű papucsokra van szükségük. Csak nem minden háznál van egy kis szövét vagy posztómaradék. Mint a Vörös-kereszt debreceni főknője elnöknője arra kérem mindazokat, akik ilyen nélkülözhető szövét és posztó hulladékokkal rendelkeznek, ne dobják félre, hanem segítsenek vele a sebesültek helyzetén, küldjék el a megyeházára a főispáni hivatalba, ahol átveszik és gondoskodnak róla, hogy a posztómaradékokból sürgősen papucsok készüljenek minden gondoskodás és figyelmet megérdemlő sebesült katonáinknak.

Debrecen város közönsége sokkal nagyobb, melegebb szeretettel néz sebesültjeink felé, sokkal több hálát érez nemes szívében irántuk, semhogy ezt a kérésemet figyelmen kívül hagyják. Bizalommal ismétlem meg.

Domahidy Eleménné

Perényi Helén bárónő,

a „Vörös-kereszt” elnöknője.

A közgyűlés előkészítése. A város jog- és pénzügyi bizottsága folyó évi szeptember 23-án, azaz kedden délután 3 órakor a város-háza kitanácstermében ülést tart s a következő ügyeket készíti elő a közgyűlésre: 1. Miskolc város átírata a városi lakosság élelmiszer tárgyában tett felirátának pártolása tárgyában. 2. Szabályrendelettervezet a fejőtehenek tögyének mesterséges megnagyobbításának megakadályozása tárgyában. 3. Birkó Kövesdy Imre felebbezése az elpi tanyabirtokon emelt emlékmű ügyében hozott tanácsnői határozat ellen. 4. Az árvaszék rendelkezésére bocsátott 3000 K általános terhére kifizetett összegek elszámolása. 5. Kegydíj iránti kérvények. 6. Ajánlat a Szepességi-u. 20. számú házasteleknek a város részére leendő megvétel iránt. 7. A Termény-Aruraktár és Gyár-Építési R-T. kérvénye iparvasutó építésére kapott engedély hatályának meghosszabbítása tárgyában. 8. Előterjesztés a nyomdai személyzet drágasági pótléka tárgyában. 9. Kérelmek és felebbezések családi pótlék ügyben. 10. A fegyver eljárási alatti álló Huszár Gyula rendőrségi pénztári tiszt felebbezési fizetési ügyében kelt tanácsnői határozat ellen. 11. Egyéb esetleges folyó ügyek.

A fölmentettek állásváltogatása. Külügy-Hadügy a következő érdekes esetet mondja el: Egy ausztriai cukorgyártás-tisztviselő az illető cukorgyárnál lévő alkalmazásukat elhagyták és jobb föltételekkel másik cukorgyárnál vállaltak alkalmazást. A gyárak folszólítására az osztrák landwehrrainiszter közölte, hogy fölfogása szerint ez a népfölkelői törvénybe ütközik és ha az alkalmazott szolgálatát elhagyja, ugyanekkor fölmentése is megszűnik. Folszólítja tehát a miniszter a cukorgyárakat, hogy katonaköteles alkalmazottakat kilépésük esetén ne vegyenek föl, másrészt pedig a fölmentést annak idején kérő gyár az alkalmazott esetleges kilépését a terület szerint illetékes hadkiegészítő parancsnokságnak rögtön jelentse be, amely azután a bevonulásról fog intézkedni.

URANIA

Hétfő szeptember 25-26. Keddi

A főügyész fia

bűnügyi dráma 3 felvonásban.

A pampák gyöngye

cowboy dráma 3 felvonásban.

Háborus híradó.

Előadások 6-8-ig mérsékelt 9-11-ig rendes helyárral.

A csikmezei főispáni hivatal Debrecenben. Csikvármegye főispáni hivatalát ideiglenesen Debrecenbe helyezik el. A csikmezei főispán már a napokban ideérkezik.

Halálhír. Sulyos csapás érte. Szatay László debreceni nyugalmazott magyar államvasúti portást, jelenleg földesi lakost. Felesége, született Király Erzsébet hosszas betegeskedés után, Földesen elhunyt s ott is temették el vasárnap délután öszinte és nagy részvét mellett.

Pászkalistsznek nem lehet búzát vásárolni. A belügyminiszter ma táviratban értesítette Debrecen polgármesterét, hogy több izraelita hitközség azzal a kéréssel fordult a kormányhoz, engedje meg, hogy a husvétii liszt előállításához gabonát vásárolhassanak. E kérelmek folytán közli a miniszter, hogy ilyen célra a gabonavásárlási igazolványok nem adhatók ki.

Öngyilkosság az ellopott télikabát miatt. Nagyváradról írják: Szombaton hajnalban két, a vasúti állomástól a városba igyekvő vasutas, az Erzsébet-liget egyik bokra tövében eszméletlen fiatal embert talált, akinek a jobb kezén fel voltak vágva az erek, amelyekből lassu szivárgással folyt a vér. Mellette hosszunyelű, véres zsebkes hevert és ott volt a kalapja is, amelynek szalagjába egy ceruzával írott cédula volt dugva:

Tekintetes Rendőrség!

A vasúti váróteremben ellopták a téli kabátomat, ellopták minden vagyonomat. Ezért ölöm meg magamat. Ne tessék engem boncoltatni.

Tisztelettel
Gerda Pál,
szabósegéd.

Az öngyilkosságról értesítették a rendőrséget és a mentőket, akik beszállították Gerda Pál a Biharmegyei Közkórházba, ahol később kihallgatták a halálraszánt szabólegényt. Gerda Pál elmondta, hogy Budapestre akart utazni és az éjjeli vonat indulása előtt lefeküdt a harmadosztályú váróterem egy padjára. A télikabátjával volt betakarva. Ezt mély álmában lelopta róla valaki. Mikor felébredt, annyira cikeseredett attól, hogy munkanélkülisége mellett, még a télikabátjától is megfosztották a tél kuszójában, hogy halálraszánta magát. Elbolyongott az Erzsébet-ligetbe és ott felvágta az ereit.

Az aprópénzhiány orvoslása. Az aprópénzhiányból előállott mizériák enyhítése végett a jegybank tudvalevően vasból készült kétfilléreseket fog forgalomba hozni. Az új váltópénzt a körmöcbányai pénzverdében készítik és nagyobb mennyiséget elszállítottak belőle már a pesti főintézethez is. Forgalomba hozataluk időpontjára nézve még nincs döntés. A papír egykoronások kibocsátása ügyében most folynak a tanácskozások a jegybank vezetőségében. Az ötlet megvalósítása, sajnos, még messze van, pedig egészen bizonyos, hogy a papírkoronások kiadására sürgős szükség lenne. Vas huszifilléreseket most már minden kikötés nélkül szolgáltatnak ki. Nem kívánnak cserébe nikkel váltópénzt, hanem papírpénzt is beváltanak vaspénzre. A kétkoronások szétdarabolása ügyében úgy döntött a jegybank tanácsa, hogy a szétdarabolást megengedi. A beszállított darabok értékéből nem vonnak le semmit, csak arra kell vigyázni, hogy az egyes darabok szabályos részlet legyenek az egész papír kétkoronásnak.

Győzelmet jósol az ég . . . Nagy világválságok, az emberiséget tizedelő háborúk, járványok idején mindig nagy divat volt a csillagok járásából, égi jelekből olvasgatni a jövőt . . . Ilyen égi jel tűnt föl tegnap is Nagyvárad fölött, délben, a nyugati égbolton, tisztán látható volt a félhold s annak felső szarva mellett nagy ragyogó csillag. Az utcákról, terekről nagy nézőközönsége akadt a szép tünteménynek — s persze, — elegendő akadtak, akik ezt jósolták belőle:

— Nagy győzelmet aratnak török testvéreink — s az meghozza számunkra a békét . . .

Iskolakönyvek ócskán félárért. Ujjonnan boltiáron az összes középlakók részére a legújabb kiadásokban kaphatók **Antalfynál**, Szent Anna-u. 13.

Az új iskolai könyvek a legújabb kiadásokban kaphatók Csáthy Ferenc m. kir. tudományegyetemi könyvkereskedésében, Ferenc József-ut 8. Ócska iskolai könyvek teljesén új kötetekben félárért kaphatók.

Tanulónak jó házból való flu fizetéssel felvétetik **Antalfy József** könyv- és papírkereskedésében, Szent Anna-u. 13.

Megérkeztek az őszi modell ujdonságok Rózsa Divatruházában, Alföldi-palota. Női felöltők, himalája, veleur és antilopp kelmékből leánya intézeti kabátok, kosztümök eredeti Zwiback blousok, modell veleur és bársony kalapok óriási választékban kaphatók. Felhívom a t. hölvy közönséget, kirakatom megtekintésére.

Érdekes olvasmány 1 koronáért. Lapunk tárca rovatában megjelent Pálffy József „Bandi” napló regény 2 kor. 50 fillér helyett most csak 1 koronáért kapható Csáthy Ferenc m. kir. tudományegyetemi könyvkereskedő-cégnél, Ferenc József-ut (Piac-u.) 8. sz. alatt, a még a kevés készlet tart.

Dr. Láng-féle szanatóriumba felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Röntgen elektromos gyógyeszközök. Modern műtőterem Tudakozódásokra az intézet készséggel szolgál felvilágosítással. Cím: Dr. Láng-féle szanatórium. Debrecen, Kossuth-utca 39. sz.

Hat darab álló íróasztal eladó.
Cim kiadóhivatalban

Egy csikmezei menekült szakértő mérész, mérészet vezetését vállalja, szállás és ellátásért. Cim a kiadóhivatalban.

Uj világos butor olcsón azonnal eladó, megtekinthető d. e. 9-11-ig, délután 3-6-ig, Möriz-u. 3. szám. 997

Boltiszolga felvétetik Haas Lipót, Linoleum, Ferenc József-ut 58. 996

Megbízható, ügyes asszony takarításra felvétetik, Péterfia 16. földszint. 1001

Erdélyi menekült család, aki két igás fogattal rendelkezik, óhajtaná a városban közel levő nagyobb területre tanyán elhelyezkedni, ahol szántás vagy más fuvarozás is folytatható. 998

A virág-utca 39. sz. ház kereskedő üzlettel november 1-től kiadó. Értekezhetni Bethlen-utca 44. Nádasi Alajosnál. 999

Debrecen szabad kir. város

Hatóságai
burgonya üzlete
Simonffy-utca 2.

Mai naptól kezdve megbi-
zott **Hoffer Béla**, napon-
ként reggel 8-tól este 6-ig
burgonya kicsinyben, nagyban beszerezhető

Apró hirdetések.

Ajánlat

Erdélyből
áthelyezett női kalap és fűző üzlet, női kalapok, díszek, tollak, gyszafályok egy temegben — vagy darabonként minden elfogadható áron eladó. Női fűzők és kalapok javítását elvállalom. Piac-utca 37. Egy munkásné felvétetik. 993

Egy
kisasszony, ki németül magyarul és románul tud — pénztárnoknőnek kiszolgálónőnek vagy gyermek mellé ajánlkozik, vidékre is elmegy. Cim a kiadóhivatalban 927

Polgáriszkolai
tanítónő tanít magyarul, történelmet, földrajzt, németet. Cim a kiadóhivatalban. 912

Harmathynál
az összes flu és leányiskolákra kaphatók — használt tankönyvek. 899

Fogtechnikushoz
gyakornoknak ajánlkozik IV. gimnáziumot végzett 18 éves hadmenet fiatal ember. Cím: megtehető a kiadóhivatalban. 822

Bevonulás
miatt a raktáron levő női, férfi és gyermek cipők olcsón adótnak el a Berini cipőruházba, Piac-utca 31. sz., a városházával szembe. 385

Kereslet

Aranyat-üzüstöt,
brilliant, zalogjegyet vesz. meghívásra hához is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Szikkviz
elarusító ugnök és egy ügyes, szorgalmas gépész jó fizetéssel azonnal felvétetik Teleki-utca 100. 279

4-5
szobás földszinti lakást keresek. Cim a kiadóhivatalban tudható meg

Gyalupadok
megvételre kerestnek Etappenverkstete, Margit-fürdő 952

Okleveles
tanítónő elemisták oktatását elvállalom. Cim a kiadóhivatalban. 877

Irodal
teendőkben járta alkalmazott, ki a gyírásban is gyakorló azonnali belépésre alkalmazást talál. Irábeli ajánlat személyesen nyújtandó be Török Gyula vasúzetében, Városháza sarok. Nemet nyelven járta — előnyben részesül. 994

Tanuló
felvétetik Nagy Antal kárpitósnál, Arany János-u. 38. 917

Jó karban
levő rövid zongora — bérbe kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 880

Veszek
káposztát helyben és vidéken, waggonról gondoskodom. Képes Sándor katona cseléde Debrecen, Virág-u. 11. Telefon 11-73. 881

Fűszer-
nagykereskedésbe ügyes, kemény kereskedősegéd felvétetnek — csakis azok jelentkeznek, kik e szakmában jártassággal bírnak Cim a kiadóhivatalban. 842

Tollat
veszek magas árban — ajánlom kihasználni az alkalmat. Feldmann — Szepességi 11. 945

Eladás

Széna
van eladó. Cim a kiadóhivatalban. 273

Cserépkályha
olcsón eladó. Arany János-utca 48.

A nagyalomásnál
egy kávémérés eladó Petőfi-tér 12. 881

Két
szép nyolchónapos — guldó eladó. Tócsokert, Nemes-u. 15. 844

Tíz kilós
csomagokban kapható régi
ujság papíros
a kiadóhivatalban.